

SOOVITUSED TÖÖANDJATELE JA ETTEVÕTJATELE TÄIENDAVA TERVISEKONTROLLI LÄBIMISE KOHTA NAKKUSHAIGUSTE SUHTES

01.01.2017 jõustusid muudatused nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses (NETS), mis puudutavad tervisekontrolli nõudeid nakkushaiguste suhtes.

Peamised muudatused:

- töötaja ei pea enam käima korrapäraselt tervisekontrollis nakkushaiguste suhtes, sealhulgas iga kahe aasta järel kopsude röntgenuuringul;
- seadusega on ettenähtud **tervisekontroll enne tööle asumist ja täiendav tervisekontroll**.

TERVISEKONTROLL ENNE TÖÖLE ASUMIST

NETS § 13 lg 1 kohaselt on tervisekontrolli läbimine nakkushaiguste suhtes kohustuslik järgmistes valdkondades töötavatele isikutele:

- 1) **toitu ja joogivett käitlevad töötajad** ning oma tööülesannete tõttu toidu ja joogiveega või selle käitlemisvahenditega kokkupuutuvad töötajad, samuti toidu ja joogivee käitlemisruume puhastavad töötajad;
- 2) **loomapidajad** ja isikud, kes oma tööülesannete tõttu puutuvad vahetult kokku põllumajandusloomade ja loomsete saadustega, välja arvatud loomapidajad, kes peavad põllumajandusloomi, et saada loomseid saadusi enda tarbeks;
- 3) **õpetajad ja lasteasutuse töötajad** ning teised töökohustuste tõttu laste ja noorukitega vahetult kokkupuutuvad töötajad;
- 4) abivajajale vahetult teenust osutavad **hoolekandetöötajad**;
- 5) **tervishoiutöötajad** ning teised patsiendiga vahetult kokkupuutuvad **tervishoiuasutuse töötajad**;
- 6) kliendiga vahetult kokkupuutuvad **ilu- ja isikuteenuseid osutavad töötajad**;
- 7) eelpool loetletud tegevusaladel praktikat sooritavad või täiendusõppes osalevad **õpilased, üliõpilased ja töötajad**.

Nimetatud valdkonnad on valitud, sest nendes töötavad isikud:

- puutuvad kokku suure hulga inimestega, sh nakkushaiguste suhtes eriti ohustatud gruppidega või
- omavad paljude inimestega pikaajalist ning nakkushaiguse ülekandumist soodustavat kontakti või
- võivad nakkust levitada, saastades toitu, joogivett või loomseid põllumajandussaadusi või muul kaudsel viisil.

Eelneva tervisekontrolliga seotud kulud kannab tööle asuja.

Teatud juhtudel on määratud **vastunäidustused töötamiseks, millede korral ei ole võimalik väljastada töötajale tõendi tervisekontrolli läbimise kohta nakkushaiguste suhtes.**

Erinevatel kutse või tegevusaladel töötamisel on erinevad vastunäidustused:

- 1) toidu ja joogivett käitlevad töötajad – soolenakkused;
- 2) loomapidajad ja isikud, kes puutuvad vahetult kokku põllumajandusloomade ja loomsete saadustega – soolenakkused ja tuberkuloos;
- 3) õpetajad ja lasteasutuse töötajad ning teistele lastele ja noorukitega vahetult kokkupuutuvad isikud – piisknakkused;
- 4) hoolekandetöötajad – piisknakkused, B ja C viirushepatiitid, käte seenehaigused ja nahamädanikud ning MRSA kandlus;
- 5) tervishoiutöötajad – piisknakkused, B ja C viirushepatiitid, käte seenehaigused ja nahamädanikud, MRSA kandlus ning muud ägedad hingamiselundkonna ja verenakkused;
- 6) ilu ja isikuteenuseid osutajad – B ja C viirushepatiitid, käte seenehaigused ja nahamädanikud, tuberkuloos ning muud verenakkused.

TÄIENDAV TERVISEKONTROLL

Täiendava tervisekontrolli vajaduse otsustab tööandja, kes võib seda rakendada sündmuspõhiselt või ka üldise ennetusmeetmena.

Tööandjal on õigus:

- saata töötaja vastavalt riskihindamise tulemustele täiendavale tervisekontrollile nakkushaiguste suhtes (NETS § 13 lg 7).
- nõuda tööle asujalt nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimist ning vastava tõendi esitamist, kui eelmise tõendi väljastamisest on möödunud rohkem kui kaks aastat või tervisekontrolli läbimine ning uue tõendi väljastamine on töö iseärasuste tõttu põhjendatud (NETS § 13 lg 5).

Tööandja selgitab välja töötaja või töötajad, keda on vaja suunata täiendavale tervisekontrollile kasutades riski- ehk sündmuspõhist lähenemist.

Võimalikud riskid, mis võivad põhjustada täiendavat tervisekontrolli:

- töökollektiivis ilmneb mõnel töötajal nakkushaigus või esineb nakkushaiguse levik,
- tööprotsesside käigus on toimunud nakkushaiguse levik,
- kaebus nakkushaiguse esinemisest/kahtlusest,
- tuvastatud on haigustekitajaga saastunud toodang või haige loom,
- järelevalveasutuse korraldusel.

Nakkushaigusele/kahtlusele viitavate sümptomitega töötaja või töötajad tuleb koheselt kõrvaldada töölt ja suunata arsti poole abi saamiseks ja haiguspõhjuse väljaselgitamiseks. Haige töötaja ohustab teisi ja soodustab haigustekitaja levikut ning võimaliku haiguspuhangu teket.

Väga oluline on, et töötajad jälgiksid oma kolleegide tervises seisundid ja ei oleks ükskõiksed, kui neil tekivad haigussümptomid. Sellistel juhtudel tuleks teavitada juhtkonda võimaliku haiguse leviku koheseks piiramiseks. Tööandja peaks olema väga huvitatud täiendava tervisekontrolli korraldamiseks haigega kontaktis olnud töötajatele.

Tööandjal on õigus asutusesiseselt määrata ennetusmeetmena täiendava tervisekontrolli läbimise reeglid ning teha nad kohustuslikeks kõikidele töötajatele. Näiteks võib tööandja määrata tervisekontrolli läbimise sageduse ja korra (nt pärast puhkuselt naasmist, viibimist välismaal riskipiirkonnas jm).

Tööandja on kohustatud lubama töötajal nakkushaiguste või haiguskandluse avastamiseks käia terviseuuringul tööajal (NETS § 24 lg 4).

Tööandja rahastab töösuhte ajal täiendava tervisekontrolliga seotud kulud (NETS § 42 lg 4 p 2).

Perearst või töötervishoiuarst teeb tervisedeklaratsiooni, tervisekaardi andmete ja määratud uuringute tulemuste põhjal otsuse kontrollitava tervises seisundi kohta ning väljastab tervisetõendi tervisekontrolli läbimise kohta nakkushaiguste suhtes.

Perearstil või töötervishoiuarstil on õigus tervisetõendi väljastamise eest võtta mõistlikku tasu tema poolt kehtestatud hinnakirja alusel (ravikindlustuse seaduse § 73 lg 1).

Tööandja säilitab tervisetõendi tervisekontrolli läbimise kohta nakkushaiguste suhtes töösuhte kestuse jooksul ning vähemalt aasta pärast töösuhte lõppemist (NETS § 13 lg 2). Töösuhte lõppemisel ei pea töötaja tööandjale loovutama talle väljastatud tervisetõendit vaid tööandja teeb sellest vajadusel koopia.

Terviseameti kodulehel on rubriigis „Nakkushaiguste lühikirjeldused“ avaldatud informatsioon nakkushaiguste kohta, millega võib tööandja tutvuda. Kõikidest nakkushaigustega seotud küsimustes saab tööandja konsultatsiooni küsida Terviseameti regionaalsetest esindustest.